

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSSR ze dne 07.04.1966, sp. zn. 5 Cz 126/65, ECLI:CZ:NS:1966:5.CZ.126.1965.1

Číslo: 67/1966

Právní věta: Má-li soud za to, že je na místě v projednávaném případě určit k plnění lhůtu delší nebo stanovit, že se plnění má stát ve splátkách, musí být tato část výroku rozhodnutí soudu podložena zjištěním všech potřebných skutečností, které by přesvědčivě zdůvodnily závěr soudu, že je vzhledem k povaze projednávané věci, přiznanému nároku a osobním poměrům účastníků vhodné určit ke splnění lhůtu delší než tři dny od právní moci rozsudku, nebo stanovit, že peněžité plnění se může stát ve splátkách.

Soud: Nejvyšší soud ČSSR

Datum rozhodnutí: 07.04.1966

Spisová značka: 5 Cz 126/65

Číslo rozhodnutí: 67

Číslo sešitu: 6-7

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Lhůty, Řízení před soudem

Předpisy: 99/1963 Sb. § 6

§ 120

§ 132

§ 160 40/1964 Sb. § 80

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 67/1966 sb. rozh.

Má-li soud za to, že je na místě v projednávaném případě určit k plnění lhůtu delší nebo stanovit, že se plnění má stát ve splátkách, musí být tato část výroku rozhodnutí soudu podložena zjištěním všech potřebných skutečností, které by přesvědčivě zdůvodnily závěr soudu, že je vzhledem k povaze projednávané věci, přiznanému nároku a osobním poměrům účastníků vhodné určit ke splnění lhůtu delší než tři dny od právní moci rozsudku, nebo stanovit, že peněžité plnění se může stát ve splátkách.

(Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 7. dubna 1966, [5 Cz 126/65](#).)

Žalobce se domáhal, aby žalovaní byli uznáni povinnými zaplatit mu na úhradu půjčky 10 000 Kčs a dále 800 Kčs na úhradu stěhovacích nákladů. Kromě toho se žalobou domáhal vydání věcí v bytě

ponechaných a žalovanými údajně zadržovaných.

Okresní soud v Banské Bystrici rozsudkem ze dne 22. 9. 1964 žalobě vyhověl co do částky 7800 Kčs, když měl za zjištěno, že žalobce naproti tomu žalovaným neuhradil poskytované stravování a úhradu za užívání jedné místnosti za tři a půl měsíce; rovněž žalobě na vydání věcí soud I. stupně vyhověl. Platební povinnost žalovaných stanovil okresní soud v měsíčních splátkách po 50 Kčs, splatných vždy do 15. dne v měsíci, počínaje od 1. 11. 1964.

Krajský soud v Banské Bystrici rozsudkem ze dne 12. 5. 1965 změnil rozsudek soudu I. stupně tak, že žalobě vyhověl jen co do stanovení povinnosti žalovaných zaplatit žalobci 7800 Kčs, a to v měsíčních splátkách po 150 Kčs, splatných vždy do 15. dne v měsíci, počínaje měsícem červnem 1965; jinak žalobu zamítl. O nákladech řízení rozhodl, že na jejich náhradu nemají účastníci řízení nárok.

Nejvyšší soud rozhodl ke stížnosti pro porušení zákona, podané předsedou Nejvyššího soudu, že rozsudky okresního a krajského soudu v Banské Bystrici byl porušen zákon a v uvedených výrocích oba rozsudky zrušil.

Z odůvodnění:

Podle § 6 o. s. ř. postupuje soud v řízení v součinnosti se všemi, kteří se zúčastní řízení, aby byl co nejúčelněji zjištěn skutečný stav věci a aby ochrana práv byla rychlá a účinná. Podle § 120 odst. 1 o. s. ř. soud dbá o to, aby skutečný stav věci byl zjištěn co nejúplněji. Rozhoduje, které z navržených důkazů je třeba provést a provede i jiné důkazy, než jsou navrhovány.

Uložil-li soud v rozsudku povinnost, že je třeba ji podle § 160 odst. 1 o. s. ř. splnit do tří dnů od právní moci rozsudku; soud může určit lhůtu delší nebo stanovit, že peněžité plnění se může stát ve splátkách, jejichž výši a podmínky splatnosti určí.

Podle § 80 o. z., jde-li o plnění ve splátkách, může věřitel žádat zaplacení celé pohledávky pro nesplnění některé splátky, jen bylo-li to dohodnuto nebo v rozhodnutí určeno. Toto právo však může věřitel použít nejpozději do splatnosti nejbližší příští splátky.

Třídenní lhůta ke splnění povinnosti, uložené v rozsudku, je stanovena zákonem a proto její uplatnění v rozhodnutí soudu není třeba zdůvodňovat a zjišťovat její přiměřenost v konkrétním případě. Naproti tomu, má-li soud za to, že je namíste v projednávaném případě určit k plnění lhůtu delší, nebo stanovit, že se plnění má stát ve splátkách, musí být tato část výroku rozhodnutí soudu podložena zjištěním všech potřebných skutečností, které by přesvědčivě dokládaly závěr soudu, že je vzhledem k povaze projednávané věci, přiznaného nároku a osobním poměrům účastníků řízení vhodné použití výjimky ze zákonné zásady. Při úvaze možnosti stanovit splátky musí soud také posoudit, zda nemají být podmínky splatnosti určeny tak, aby pro nesplnění některé povolené splátky byla splatná celá pohledávka; bez významu tu nebude zejména uvážení výše přiznaného plnění, platební schopnost žalovaných i v řízení projevená snaha o splnění celého závazku či jeho části, možnost žalobce domáhat se plnění jednotlivých splátek v případě jejich nedodržení a skutečnost, zda případné zdržení v plnění soudem stanovené povinnosti nedodržením jednotlivých splátek by v řešeném případě nebylo vzhledem k osobním poměrům vymáhajícího příliš tíživá.

V daném případě si však soudy obou stupňů neopatřily náležitě podklady pro posouzení všech uváděných hledisek. Neopatřily si ani potvrzení o výši výdělků a příjmů prvního žalovaného a žalobce, nezabývaly se otázkou, z jakých důvodů druhá žalovaná právě v průběhu tohoto řízení rozvázala pracovní poměr a jakých v něm dosahovala dříve výdělků, a ani si např. neověřily tvrzení žalovaného, že má a v jaké výši stanovenu povinnost platit výživné na další nezl. dítě. Zůstalo tedy zjištění u

soudů obou stupňů v tomto směru neúplné a neumožňující přesvědčivý závěr, že stanovené splátky byly co do výše a podmínek splatnosti určeny úměrně a že není nutno určovat sankci zaplacení celé pohledávky pro nesplnění některé splátky. Tato neúplnost řízení mohla mít nepochybně vliv na správnost příslušného výroku rozhodnutí.

Došlo tedy v řízení a v rozhodnutích u soudů obou stupňů v tomto smyslu k porušení zákona v ustanoveních § 6, § 120 odst. 1, § 132 a § 160 odst. 1 o. s. ř. v souvislosti s ustanovením § 80 o. z.